

Kommunstyrelsen
Box 153
301 05 Halmstad
Kommunstyrelsen@halmstad.se

Yttrande angående kommunfullmäktiges plan för energi och klimat Diarienummer
2020/00419

Halmstads Naturskyddsförening (HNF) har tagit del av Halmstad Kommuns Samrådshandling och lämnar följande synpunkter:

Allmän huvudsynpunkt

Halmstad kommun måste minska sina utsläpp av växthusgaser med 15% årligen för att nå målen enligt Parisavtalet, enligt data som kommunen låtit ta fram av Kunskapsnoden Uppsala Universitet.

I planen för energi och klimat visas statistik på källor till utsläpp i Halmstad kommun. En stor del, mer än hälften, kommer från invånarnas konsumtionsvanor, och resor med personbil. Ändå presenterar planen till största delen åtgärder för den kommunala verksamheten; inom avsnittet för konsumtion är alla åtgärder riktade mot den kommunala verksamheten. Halmstad Naturskyddsförening önskar se en ökad insats för att förändra i ett större perspektiv: förändra Halmstads invånarnas levnadsvanor.

Klimatsmart konsumtion

En stor del av Halmstads koldioxidutsläpp kommer från konsumtionen av varor som produceras i andra länder, och även utrikes resor med flyg, som har fördubblats de senaste 20 åren. I planen för klimat och miljö står inte om åtgärder för att försöka påverka denna trend i en annan riktning.

Runt Halmstad så växer shoppingområden fram, där stora butikskedjor vars affärsidé är att sälja många billiga produkter med låg hållbarhet etablerar sig.

I planen för klimat och energi står om hur vi i framtiden måste gå mot en cirkulär ekonomi, där vi skaffar föremål av en hög kvalitet som kan repareras snarare än att köpa nya saker. Hur det ska åstadkommas står det ingenting om.

Halmstad kommun borde arbeta för att inte locka till sig den typen av verksamheter i stadens periferi, utan att satsa på att fylla befintliga byggnader i stadskärnan (som påpekas i planen är det mest resurseffektivt att återanvända befintlig bebyggelse). Därtill att satsa på företag med en hållbar profil och högkvalitativa varor, och fler aktörer inom reparation och återbruk.

För att göra folk medvetna om vilken effekt deras konsumtionsval har, är ett alternativ att klimatmärka även andra varor än bara mat på kommunens restauranger, som föreslås i rapporten. Kommunen kunde också försöka informera invånarna genom kampanjer, utskick och events.

Också betydelsen av maten vi konsumerar lyfts i rapporten, här nämns utländskt kött som en klimatbov. Föreslagen åtgärd är att klimatmärka mat på kommunens restauranger. Halmstad naturskyddsförening önskar att Halmstad kommun gör mer än så, med påverkansarbete mot de aktörer som importerar den största andelen utländskt kött – livsmedelsaffärerna samt övriga, ej kommunala restauranger. En policy en klimatsmart kommun borde ha, och något att stolt visa upp, vore att inte importera kött från andra sidan jordklotet. Åtminstone så borde animalieprodukter från utlandet klimatmärkas i livsmedelsaffärerna.

Som det står att läsa i rapporten så är svensk mat förhållandevis resurseffektiv, än bättre blir det att konsumera lokalt producerade varor. Halland har en mängd livsmedelsproducenter som är driftiga och innovativa, Reko Ring är ett bevis för det. Halmstad kommun kunde stötta denna verksamhet på olika sätt, göra det ännu lättare för lokala producenter genom att erbjuda en plats att bedriva verksamheten, kanske med en saluhall. Även att på andra vis stötta regenerativ livsmedelsproduktion som är hållbar och klimatsmart, förslagsvis genom upphandling till kommunens restauranger.

Bebyggelse och transporter

Kommunen har möjlighet att påverka framtida utsläpp även genom att planera nya bostäder där det finns kollektivtrafik, samt så nära arbetsplatserna som möjligt (att förtäta centrum istället för att skapa flera mindre samhällen runt staden). I nuvarande plan Framtidsplan 2050 som Naturskyddsföreningen tagit del av, planeras bebyggelse av 5000 hushåll ca 10 km utanför stan. Om man räknar med att hälften av de som kommer bo där pendlar till stan så kommer Halmstads koldioxidutsläpp öka med tusentals ton om året.

I planen för energi och klimat står ingenstans om åtgärder som motverkar koldioxidutsläpp, som bevarandet av befintlig skog, och planterandet av ny. Enligt Framtidsplan 2050 planerar man att hugga ned 100 hektar artrik skog för att på dess plats uppföra bostäder. Det är att gå i motsatt riktning mot vad andra städer gör för att klara klimatmålen.

Under detta fokusområde visas i en graf att "FÖRNYBAR ENERGI kommer från källor som hela tiden förnyas och ökar inte koldioxidhalten om det råder balans mellan uttag av tex skog och återplantering". Dagens skogsbruk är inte koldioxidneutralt. Vidare bör man förtydliga att skogen inte räcker till all den gröna omställning som industrin kräver av den.

Att undvika så långt det är möjligt att hårdgöra mer yta till ny bebyggelse, att istället använda mark som redan är exploaterad är resurseffektivt och klimatsmart. Kommunen borde i högre utsträckning eftersträva detta när de nya bostadsområdena planeras.

Det är positivt att det är samma enhet på kommunledningsförvaltningen som ansvarar för dels energi- och klimatplanen, men också transportplanen och avfallsplanen då de hänger tätt ihop som påpekas i dokumentet.

Övriga synpunkter

Påverka folks resvanor

I rapporten redovisas att personbilarna står för 26,1% av Halmstads koldioxidutsläpp. Halmstad kommun kunde satsa stort på att bygga ut cykelinfrastrukturen, att göra det attraktivt att cykla till innerstaden från omkringliggande områden.

Även att öka antalet bussavgångar och bygga ut kollektivtrafiken vad gäller både buss och tåg. I praktiken hotas Krösatågen av nedläggning, det är att gå i helt fel riktning. Halmstad kommun skulle istället arbeta för att göra resande med kollektivtrafik lättillgängligt, prisvärt och bekvämt.

Utrikes resor med flyg och sjöfart har mångdubblats de senaste 30 åren. De står för hisnande 26,4% av Halmstads totala utsläpp. För att nå målen krävs insatser för att påverka invånarnas resvanor. Detta berörs inte i rapporten, ej heller i rapporten Transportplan, där både flyg och sjöfart beskrivs som tillgångar i kommunen, utan att man berör utsläppsproblematiken. Inrikesflyget borde specificeras ut i grafen som illustrerar energiåtgången i kommunen, för att synliggöra det.

Det är positivt att man nu också räknar med det avtryck som konsumtionen har på utsläppen. För att nå målen enligt Parisavtalet så krävs det att vi räknar in alla utsläppskällor, även de som påverkar folks levnadsvanor, och att man inte blundar för de utsläpp som den kommunägda flygplatsen medför.

Halmstad kommun borde bli medlem i Klimatkommunerna, en förening som verkar för minskade utsläpp i Sverige, med hjälp av påverkansarbete, erfarenhetsutbyte och spridning av goda exempel. Här finns att ta del av exempel på klimatstrategiska lösningar i andra svenska städer avseende både transporter och byggnation. En förening som sedan starten 2003 vuxit till att omfatta 40 kommuner och mer än 4 miljoner invånare i Sverige.

Slutkommentar

Halmstad är en naturnära stad, vars invånare i stor utsträckning värnar om miljön. Halmstad har goda möjligheter att vara ett gott exempel och gå i framkant vad gäller omställning mot en mer hållbar framtid.

Låt Halmstad förbli en stad som även i fortsättningen lockar turister som vill uppleva skog, hav och ängar, där man kan äta lokalt producerade matvaror och uppleva en levande stadskärna.

Upplevelsen att läsa Planen för energi och klimat är positiv, då den ger intryck av en medveten kommun som söker efter lösningar på ett problem. Det är nu som vi ännu har en kort tid på oss att påverka morgondagen i en bättre riktning. Det viktigaste arbetet hos en kommun är inte att skriva rapporter om kriterierna som uppfyller det, utan att också eftersträva det i praktiken.

31 januari 2021

Isabelle Clarén
Halmstads Naturskyddsförening